

CRNA GORA
OPŠTINA BIJELO POLJE
SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

**GODIŠNJI PLAN RADA
UNUTRAŠNJE REVIZIJE
ZA 2022. GODINU**

Bijelo Polje, decembar 2021. godine

Sadržaj:

I Uvod	3
II Metodologija izrade Godišnjeg plana	4
III Identifikovanje revizorskog univerzuma i procjena rizika	4
IV Procjena revizorskih kapaciteta	9
V Predlog Godišnjeg plana	10
VI Ostale aktivnosti	11
VII Zaključak	12
Dodatak 1: Procjena rizika revizorskog univerzuma	13

I Uvod

Unutrašnja revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i savjetodavna aktivnost, koja ima za cilj da doda vrijednost i unaprijedi poslovanje subjekta. Ona pomaže subjektu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan, disciplinaran pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja rizikom, kontrola i procesa upravljanja.

Strateškim planom unutrašnje revizije za period 2021-2023. godina predstavljena je strategija aktivnosti Službe za unutrašnju reviziju u periodu na koji se odnosi. Strateški plan unutrašnje revizije podržava ciljeve Opštine Bijelo Polje, obezbjeđujući da Služba za unutrašnju reviziju doprinosi unapređenju upravljanja, upravljanja rizikom i unapređenju kontrola.

Strateškim planom unutrašnje revizije definisane su vizija i misija unutrašnje revizije:

Vizija unutrašnje revizije je da odgovornim i profesionalnim obavljanjem svojih aktivnosti pruža usluge koje ispunjavaju očekivanja rukovodstva Opštine i osigura da bude prepoznata i prihvaćena kao pomoć rukovodstvu i pouzdan partner u postizanju ciljeva Opštine.

Misija unutrašnje revizije je da svojim aktivnostima doprinese unapređenju rada lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač Opština, kroz pružanje usluga na riziku zasnovanog uvjeravanja, savjeta i uvida.

Na osnovu Strateškog plana unutrašnje revizije utvrđuje se Godišnji plan unutrašnje revizije za 2022. godinu koji se zasniva na dokumentovanoj procjeni rizika radi određivanja prioriteta u skladu sa poslovnim ciljevima subjekta.

Do izmjene Godišnjeg plana tokom godine može doći zbog novonastalih okolnosti. Svaku izmjenu Godišnjeg plana treba da odobri predsjednik Opštine.

II Metodologija izrade Godišnjeg plana

Pri izradi Godišnjeg plana rada unutrašnje revizije korišćene su smjernice iz Pravilnika o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 001/20).

Na osnovu utvrđene strategije Službe za unutrašnju reviziju, rukovodilac Službe priprema Godišnji plan rada Službe za unutrašnju reviziju.

Godišnji plan se priprema kroz sledeće faze:

- 1) Identifikovanje revizorskog univerzuma;
- 2) Procjena rizika;
- 3) Procjena revizorskih kapaciteta i
- 4) Priprema predloga Godišnjeg plana.

III Identifikovanje revizorskog univerzuma i procjena rizika

Služba za unutrašnju reviziju obavlja poslove iz svoje nadležnosti u organima lokalne uprave Opštine Bijelo Polje, kao i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine Bijelo Polje, a koji nemaju obrazovanu svoju jedinicu za unutrašnju reviziju.

Revizorski univerzum predstavlja sve oblasti-aktivnosti koje mogu biti predmet revizije.

U skladu sa Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Bijelo Polje, za vršenje poslova iz nadležnosti lokalne uprave obrazovani su:

Sekretarijati:

1. Sekretarijat za lokalnu samoupravu;
2. Sekretarijat za finansije;
3. Sekretarijat za preduzetništvo i ekonomski razvoj;
4. Sekretarijat za uređenje prostora;
5. Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj;
6. Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj;
7. Sekretarijat za inspekcijske poslove.

Direkcije:

1. Direkcija za imovinu i zaštitu prava Opštine;
2. Direkcija za izgradnju i investicije.

Uprave:

1. Uprava javnih prihoda.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazovane su posebne službe:

1. Komunalna policija;
2. Služba zaštite i spašavanja;
3. Služba za unutrašnju reviziju.

Za vršenje stručnih i drugih poslova obrazovane su stručne službe:

1. Služba predsednika Opštine;
2. Služba glavnog administratora;
3. Služba glavnog gradskog arhitekte;
4. Služba za zajedničke poslove.

Revizorski univerzum obuhvata i pravna lica čiji je osnivač Skupština opštine Bijelo Polje, većinski vlasnik ili koja se finansiraju iz budžeta Opštine, a koja nemaju obrazovanu svoju jedinicu za unutrašnju reviziju, a to su: DOO „Komunalno-Lim” Bijelo Polje; DOO „Parking servis” Bijelo Polje; DOO Vodovod „Bistrica” Bijelo Polje; JU Centar za kulturu „Vojislav Bulatović – Strunjo”; JU Centar za sport i rekreaciju; JU Centar za podršku djeci i porodici; JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju „Tisa”; JU „Ratkovićeve večeri poezije”; JU Muzej Bijelo Polje; Turistička organizacija Bijelo Polje; Radio Bijelo Polje.

Revizorski univerzum je definisan primjenom mješovitog pristupa procjene rizika na osnovu organizacione šeme, pregledom aktivnosti i odgovornosti pojedinih organizacionih jedinica, i postojeće evidencije procesa i funkcionalnih aktivnosti i projekata unutar opštine Bijelo Polje i pravnih lica čiji je osnivač Skupština opštine Bijelo Polje.

Tokom pripreme Godišnjeg plana analizirana je sledeća dokumentacija:

- Odluka o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Bijelo Polje („Sl. List CG – opštinski propisi”, br. 16/19, 25/19, 34/21);
- Nacrt Odluke o budžetu Opštine Bijelo Polje za 2022. godinu;
- Planovi rada i izvještaji o radu organa lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač Skupština opštine;
- Pravilnici organa i službi Opštine;
- Plan integriteta Opštine Bijelo Polje za 2020-2021. godinu;
- Registar rizika Opštine Bijelo Polje;
- Izvještaj o radu predsjednika Opštine i organa lokalne uprave za 2020. godinu;
- Prethodni izvještaji unutrašnje revizije;
- Podaci dobijeni od zaposlenih.

Na osnovu analize pribavljenih informacija i dokumentacije, identifikovan je revizorski univerzum, odnosno oblasti/aktivnosti koje mogu biti predmet revizije u 2022. godini, a koji je prikazan u nastavku.

Revizorski univerzum		
Redni broj	Oblast revizije	Predmet revizije
1	Budžet	Planiranje i realizacija tekućeg budžeta
		Planiranje i realizacija kapitalnog budžeta
2	Porezi	Utvrdjivanje, evidencija i naplata poreza na nepokretnosti fizičkih lica
		Utvrdjivanje, evidencija i naplata poreza na nepokretnosti pravnih lica
		Prerez porezu na dohodak fizičkih lica
3	Naknade	Obračun, evidencija i naplata prihoda od naknade za korišćenje opštinskih puteva
		Obračun, evidencija i naplata prihoda od naknade za ustupanje građevinskog zemljišta na privremeno korišćenje
		Obračun, evidencija i naplata prihoda od naknade za urbanu sanaciju
		Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta
4	Takse	Lokalne komunalne takse
		Lokalne administrativne takse
5	Trezor	Prijem, obrada i isplata faktura
		Obračun i isplata zarada
		Službena putovanja i reprezentacija
6	Javne nabavke	Izrada Plana javnih nabavki
		Nabavke – otvoreni postupak
		Jednostavne nabavke
7	Podsticaj razvoja poljoprivrede	Program mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede
8	Podsticaj ruralnog razvoja	Program mjera za podsticaj ruralnog razvoja
9	Evidencija imovine	Evidencija pokretne imovine
		Evidencija nepokretne imovine
10	Uređenje prostora	Izdavanje UT uslova
11	Podsticaj preduzetništva	Žensko preduzetništvo
		Program za mlade preduzetnike
12	Transferi institucijama kulture i sporta	JU Centar za kulturu „Vojislav Bulatović – Strunjo”
		JU Centar za sport i rekreaciju
		JU Muzej Bijelo Polje
13	Ostali transferi institucijama	JU Centar za podršku djeci i porodici
		JU Centar za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju

		"Tisa"
		Radio Bijelo Polje
		Turistička organizacija Bijelo Polje
		JU „Ratkovićeve večeri poezije“
14	Transferi za socijalnu zaštitu	Materijalno obezbjeđenje porodice
		Poklon čestitka za novorođenčad
		Podrška socijalnom stanovanju
15	Ostali transferi pojedincima	Troškovi obrazovanja i studentske stipendije
		Nagrade učenicima i studentima i „LUČA“
		Školski pribor za đake do četvrtog razreda OŠ
16	D.O.O. Vodovod „Bistrica“	Utvrdjivanje, evidencija i naplata prihoda za usluge vodosnabdijevanja
		Sistem rashoda
17	D.O.O. „Komunalno - Lim“	Utvrdjivanje, evidencija i naplata prihoda od sakupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada
		Sistem rashoda
18	D.O.O. „Parking servis“ Bijelo Polje	Utvrdjivanje, evidencija i naplata prihoda od korišćenja parking mjesta
		Sistem rashoda

Procjena rizika identifikovanih oblasti izvršena je na osnovu četiri faktora rizika: finansijski uticaj, broj zaposlenih, uticaj na ostvarivanje ciljeva i složenost sistema. Za svaki faktor rizika su utvrđeni kriterijumi i skale za mjerenje faktora rizika. Određeni su i odgovarajući ponderi za faktore rizika po značaju u konačnoj procjeni rizika.

F1- Finansijski uticaj (€)	
Faktor 1 (F1)	Rang rizika
do 50.000	1
50.001- 150.000	2
150.001-500.000	3
500.001-1.000.000	4
Više od 1.000.000	5
Ponder P1=0,30	

F2 – Broj zaposlenih	
Faktor 2 (F2)	Rang rizika
≤ 3	1
≤ 5	2
≤ 10	3
≤ 20	4
>20	5
Ponder P2=0,15	

F3 – Uticaj na ostvarivanje ciljeva	
Faktor 3 (F3)	Rang rizika
Uticaj na ciljeve određene organizacione jedinice	1
Uticaj na ciljeve više povezanih organizacionih jedinica	2
Uticaj na operativne ciljeve subjekta	3
Uticaj na strateške ciljeve subjekta	4
Uticaj na strateške ciljeve lokalne uprave	5
Ponder P3=0,40	

F4 – Složenost sistema	
Faktor 4 (F4)	Rang rizika
Skala od 1 – 5 Nisko 1 Visoko 5	1
	2
	3
	4
	5
Ponder P4=0,15	

Na taj način, izvršen je obračun neto rizika, dok je bruto rizik dobijen množenjem neto rizika sa faktorom vremenskog intervala (vrijeme proteklo od prethodne revizije). Faktor vremenskog intervala je period od kada je izvršena poslednja revizija, a njegovo bodovanje dato je u sledećoj tabeli.

Faktor vremenskog intervala	Bodovanje
Poslednja revizija je obavljena unutar jedne godine	1
1-2 godine	1,33
2-3 godine	1,67
Više od 3 godine ili uopšte nije rađena	2

Procjena rizika za oblasti koje mogu biti predmet revizije prikazana je u Dodatku 1.

Nakon izvršene procjene rizika, dobili smo sledeću strukturu oblasti revizije klasifikovanih prema vrijednosti bruto rizika.

Vrijednost bruto rizika	Nivo rizika	Broj oblasti revizije
$\geq 7,6$	Visok	8
5,1 - 7,5	Srednji	8
$\leq 5,0$	Nizak	2

Rizici koji mogu ugroziti ostvarivanje postavljenih ciljeva mogu biti:

- Strateški rizik (nemogućnost realizacije strateških ciljeva Opštine);
- Operativni rizik (nemogućnost realizacije planiranih aktivnosti definisanih godišnjim planovima i budžetom Opštine);
- Rizik usklađenosti (Nepoštovanje zakona, propisa i procedura);
- Finansijski rizik (Gubitak finansijskih sredstava, imovine ili mogućnosti);
- Reputacioni rizik (Narušavanje ugleda Opštine);
- Rizik bezbjednosti (Ugroženost života i imovine).

IV Procjena revizorskih kapaciteta

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Službe za unutrašnju reviziju sistematizovana su tri radna mjesta, od kojih su dva popunjena (rukovodilac Službe i viši unutrašnji revizor).

Godišnji plan rada je urađen u skladu sa raspoloživim resursima.

Broj raspoloživih radnih dana za obavljanje unutrašnje revizije, pohađanje obuka, seminara i ostale aktivnosti za svakog revizora dobija se kada se od ukupnog broja dana za 2022. godinu oduzmu dani vikenda, državnih i vjerskih praznika, godišnjih odmora i bolovanja.

Procjena kapaciteta revizije za 2022. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

Procjena kapaciteta revizije		Rukovodilac	Viši unutrašnji revizor	Ukupno
A	Radni dani u godini	365	365	730
B	Odsustvo	159	219	378
B1	Godišnji odmor	23	23	46
B2	Bolovanje	20	80	100
B3	Vikendi i praznici	116	116	232
C	Obuka	23	23	46
C1	Seminari, radionice, konferencije	10	10	20
C2	Kontinuirana obuka	10	10	20
C3	Ostalo/drugo	3	3	6
D	Konsalting	40	12	52
D1	Ad hoc angažmani	30	10	40
D2	Značajni savjetodavni angažman	10	2	12
E	Posebni angažman	3	3	6
F	Praćenje napretka	10	5	15
G	Drugi angažmani interne revizije	72	45	117
G1	Upravljanje aktivnošću unutrašnje revizije	55	23	78
G1-1	Planiranje aktivnosti unutrašnje revizije	10	5	15
G1-2	Izveštavanje unutrašnje revizije	10	5	15
G1-3	Osiguranje razvoja unutrašnje revizije	10	5	15
G1-4	Praćenje kvaliteta	10	0	10
G1-5	Učestvovanje na sastancima	10	3	13
G1-6	Drugo	5	5	10

G-2	Administrativni poslovi	5	10	15
G-3	Saradnja sa drugima	10	10	20
G3-1	Saradnja sa drugim pružaocima usluga uvjeravanja	5	5	10
G3-2	Učestvovanje u razvoju profesije unutrašnje revizije	5	5	10
G-4	Drugo	2	2	4
H	Ukupan broj raspoloživih revizorskih dana za redovne angažmane revizije od strane revizora	58	58	116

Služba za unutrašnju reviziju će sprovoditi planirane aktivnosti u 2022. godini shodno procjeni raspoloživih revizorskih kapaciteta.

V Predlog Godišnjeg plana

Uzimajući u obzir usvojenu strategiju Službe za unutrašnju reviziju, definisanu Strateškim planom, rezultate procjene rizika identifikovanih oblasti i raspoloživih kapaciteta Službe, a nakon razmatranja dobijenih podataka sa predsjednikom Opštine, odlučeno je da se u 2022. godini obave sledeće revizije:

Oblast revizije	Naziv revizije	Preliminarni obuhvat	Vrijeme vršenja revizije
Podsticaj razvoja poljoprivrede	Revizija procesa dodjele sredstava predviđenih Programom mjera za podsticaj razvoja poljoprivrede	Revizija će obuhvatiti sledeće aktivnosti u ovom procesu: podnošenje zahtjeva za dodjelu sredstava, odlučivanje o zahtjevima, isplatu dodijeljenih sredstava i izvještavanje.	I kvartal
Porezi	Revizija procesa utvrđivanja, evidencije i naplata poreza na nepokretnosti pravnih lica	Revizija će obuhvatiti proces od prikupljanja ulaznih podataka za utvrđivanje poreza na nepokretnost, preko utvrđivanja, evidencije i naplate poreza i izvještavanje.	II kvartal
DOO „Parking servis“ Bijelo Polje	Revizija procesa utvrđivanja, evidencije i naplate prihoda od korišćenja parking mjesta	Revizija će obuhvatiti sledeće aktivnosti u ovom procesu: Utvrđivanje, evidenciju i naplatu prihoda od korišćenja parking mjesta i izvještavanje.	III kvartal

Cilj i detaljan obuhvat planiranih revizija biće definisani u toku pripreme plana svake pojedinačne revizije na osnovu početne procjene rizika.

Planirane revizije su istovremeno i revizije oblasti za koje su po procjeni rizika dobijeni visoki indeksi rizika.

Takođe, u 2022. godini, po nalogu predsjednika Opštine, može biti urađena i ad-hoc revizija.

VI Ostale aktivnosti

Osim sprovođenja redovnih revizorskih angažmana, Služba za unutrašnju reviziju će svoje aktivnosti usmjeriti na:

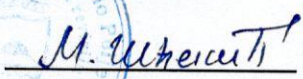
- Praćenje seminara, radionica i drugih obuka u cilju kontinuirane edukacije i stručnog usavršavanja unutrašnjih revizora;
- Izradu Godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2023. godinu;
- Ažuriranje Strateškog plana unutrašnje revizije (po potrebi);
- Izrada Plana kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2023. godinu;
- Izrada godišnjih izvještaja o radu unutrašnje revizije;
- Periodično izvještavanje o sprovođenju prihvaćenih preporuka;
- Kontinuirano praćenje sprovođenja preporuka datih u revizorskim izvještajima;
- Praćenje realizacije Plana kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora za 2022. godinu;
- Saradnju sa svim organima lokalne uprave i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine; Direktoratom za centralnu harmonizaciju Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore; Državnom revizorskom institucijom i jedinicama za unutrašnju reviziju na lokalnom i državnom nivou;
- Ostale aktivnosti iz djelokruga rada Službe za unutrašnju reviziju.

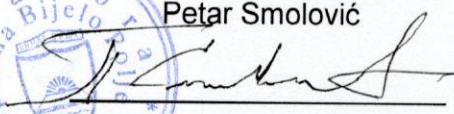
VII Zaključak

Realizacijom Godišnjeg plana za 2022. godinu Služba za unutrašnju reviziju će sprovoditi aktivnosti na način da doprinese unapređenju rada lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač Skupština opštine, kroz pružanje usluga na riziku zasnovanog uvjeravanja, saveta i uvida.

Služba će izvještavati rukovodstvo o rezultatima revizija, nalazima i zaključcima, koji predstavljaju osnovu za davanje preporuka u cilju unapređenja poslovanja i ostvarivanja ciljeva, odnosno savjeta za preduzimanje neophodnih mjera za poboljšanje efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja u Opštini i pravnim licima čiji je osnivač Skupština opštine.

Broj: 18 – 401/21-12061
29.12.2021. godine

Rukovodilac Službe
Milena Ščekić

Predsjednik Opštine
Petar Smolović

Dodatak 1: Procjena rizika revizorskog univerzuma

R.br.	Oblast revizije	Faktori procjene rizika sa ponderima								Neto rizik	Faktor vremena	Bruto rizik
		Finansijski uticaj		Broj zaposlenih		Uticaj na ostvarivanje ciljeva		Složenost sistema				
		F1	P1	F2	P2	F3	P3	F4	P4			
1.	Budžet	5	0,30	4	0,15	5	0,40	5	0,15	4,85	2	9,70
2.	Porezi	5	0,30	5	0,15	5	0,40	4	0,15	4,85	2	9,70
3.	Naknade	4	0,30	3	0,15	5	0,40	3	0,15	4,10	2	8,20
4.	Takse	2	0,30	3	0,15	5	0,40	3	0,15	3,50	2	7,00
5.	Trezor	5	0,30	3	0,15	3	0,40	3	0,15	3,60	2	7,20
6.	Javne nabavke	5	0,30	3	0,15	4	0,40	4	0,15	4,15	2	8,30
7.	Podsticaj razvoja poljoprivrede	3	0,30	4	0,15	5	0,40	3	0,15	3,95	2	7,90
8.	Podsticaj ruralnog razvoja	2	0,30	3	0,15	5	0,40	4	0,15	3,65	1	3,65

9.	Evidencija imovine	5	0,30	3	0,15	4	0,40	4	0,15	4,15	2	8,30
10.	Uređenje prostora	3	0,30	2	0,15	5	0,40	3	0,15	3,65	2	7,30
11.	Podsticaj preduzetništva	3	0,30	3	0,15	4	0,40	2	0,15	3,25	2	6,50
12.	Transferi institucijama kulture i sporta	5	0,30	3	0,15	5	0,40	4	0,15	4,55	1,67	7,59
13.	Ostali transferi institucijama	4	0,30	3	0,15	5	0,40	4	0,15	4,25	1,67	7,09
14.	Transferi za socijalnu zaštitu	3	0,30	3	0,15	5	0,40	3	0,15	3,80	2	7,60
15.	Ostali transferi pojedincima	2	0,30	3	0,15	5	0,40	3	0,15	3,50	1	3,50
16.	DOO Vodovod „Bistrica”	5	0,30	5	0,15	5	0,40	4	0,15	4,85	1,33	6,45
17.	DOO „Komunalno-Lim”	5	0,30	5	0,15	5	0,40	4	0,15	4,85	1,33	6,45
18.	DOO „Parking servis” Bijelo Polje	3	0,30	5	0,15	4	0,40	4	0,15	3,85	2	7,70